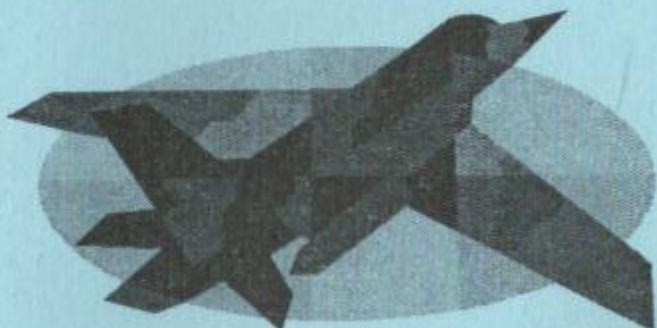

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет

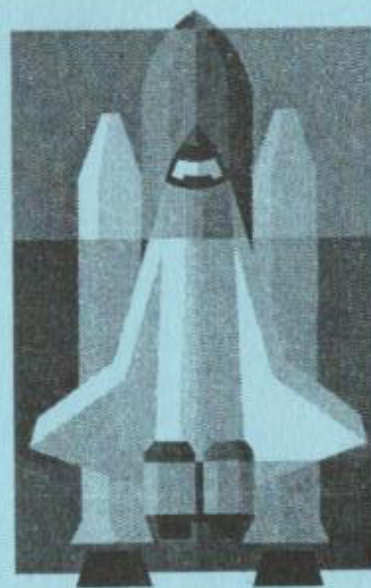

МАТЕРІАЛИ

III Всеукраїнської науково-практичної конференції

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ПСИХОЛОГІЇ ДІЯЛЬНОСТІ
В ОСОБЛИВИХ УМОВАХ**

19-20 лютого 2008 р.

Київ 2008

УДК: 009 (082)

Актуальні проблеми психології діяльності в особливих умовах: матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції 19-20 лютого 2008 р. / за заг. ред. О.В.Петренка, О.М.Ічанської. – К.: НАУ, 2008. – 144 с.

Містить матеріали доповідей щорічної науково-практичної конференції з проблем психології діяльності в особливих умовах.

Організаційний комітет

Голова оргкомітету:

В.П. Харченко, д-р тех.н., проф., проректор з наукової роботи
Національного авіаційного університету

Заступник голови оргкомітету:

О.В. Петренко, к.психол.н., доц., завідувач кафедри
авіаційної психології, заступник директора з наукової роботи
Гуманітарного інституту НАУ

Члени оргкомітету:

проф. Л.Ф. Бурлачук
доц. Т.В. Вашека
доц. О.М. Долгова
ст. викл. В.В.Злагодух
доц. О.М. Ічанська
проф. Г.В.Ложкін

проф. О.Р. Малхазов
доц. О.М. Назарук
доц. Л.В. Помиткіна
доц. О.В. Сечейко
проф. В.О. Татенко
доц. С.М. Хоружий

Секретаріат конференції

В.В.Злагодух (голова секретаріату)
Е.І.Кологривова
О.В.Івачевська

Рекомендовано до друку вченою радою Гуманітарного інституту НАУ (Протокол №4 від 14 лютого 2008 р.)

© Національний авіаційний
університет, 2008

свого власного існування, втратити своє „Я” - ось основна драма людської взаємодії. Військовослужбовці з більш сильним особистісним випромінюванням просто краще захищені від цієї драми і навіть не завжди її усвідомлюють, оскільки це драма швидше за інших людей — тих, які знаходяться поряд з ними і відчують їх випромінювання. В тих випадках, коли їм указують на їх ненавмисний, але неминучий вплив, вони, як правило, не знають, що з цим робити.

Таким чином, проблема використання психологічного впливу та протистояння йому потребує подальшого глибокого і всебічного дослідження. Проблема має важливе теоретичне і практичне значення, оскільки вплив може розглядатися як атрибут особистості військовослужбовця, як її обов'язкова характеристика, що виявляється в будь-якій міжособистісній взаємодії в умовах військово-професійної діяльності.

*Юрій Недзельський
м. Київ*

Призначення інформаційно-психологічних операцій в зоні військових конфліктів

Протягом ХХ століття великого військово-політичного значення набувають інформаційні війни та проведення окремих інформаційно-психологічних операцій в зонах конфліктів. Досягнення сьогодення в науці і техніці, космічних технологіях, комп'ютеризації світового суспільства, доступність засобів обробки, збереження, передачі/прийому інформації активно формують і постійно змінюють інформаційний простір – нову складову оточуючого середовища, яка стає пріоритетною ареною для ведення війни, що не знає географічних кордонів і існує в реальному часі та просторі як об'єктивна матерія.

Аналіз локальних зброєних конфліктів за участю країн НАТО, доводить ефективність заходів. В умовах що передують виникненню конфлікту звичайно активізується інформаційна

підготовка театру військових дій яка призначена для здійснення психологічного впливу на відповідну цільову аудиторію та підготовку світової спільноти до виникнення (загострення) проблеми, пояснення (обґрунтування) шляхів її вирішення за допомогою військового вплив, формування готовності суб'єктів інформаційного простору діяти за певним сценарієм.

Для досягнення зазначеної мети в Збройних Силах країн НАТО створенні спеціальні підрозділи. Завдяки їх діяльності формується відповідний інформаційно-психологічний простір як в зоні конфлікту так і на міжнародному рівні, здійснюється вплив на громадську свідомість та підсвідомість в залежності від поставлених задач та визначених цільових групах, формується механізм примушення суб'єктів інформаційного простору відповідно діяти, давати оцінку подіям

Їх основними завданнями виступають:

- Оцінка проведення інформаційних операцій та виявлення їх слабких місць.
- Моніторинг та забезпечення швидкого реагування з метою запобігання негативного інформаційного впливу на командування збройних сил, засоби комунікації, комп'ютерні мережі та розвідувальну систему.
- Оцінка готовності та спроможності підрозділів інформаційних операцій виконувати поставлені завдання.
- Координація та синхронізація розвідувальної та контррозвідувальної діяльності з метою забезпечення та проведення інформаційних операцій.
- Координація з відповідними розвідувальними структурами. З метою проведення інформаційних операцій
- Виявлення нових змін в світовому інформаційному середовищі що потребують перегляду системи інформаційних операцій.
- Розробка, моделювання та проведення інформаційних операцій (навчальні вправи).
- Запровадження та розвиток інформаційних операцій, створення системи взаємосумісності з іншими службами та Союзницькими Військами.
- Надання допомоги в питаннях розвитку та інтеграції

інформаційних операції в стратегію моделювання та тренування для збройних сил.

- Пошук нових технологій, які доцільно застосовувати для проведення інформаційних операції.

- Розробка системи оцінювання проведення інформаційних операції.

Яніна Овсяннікова

м. Харків

Психологічна підготовка до діяльності в особливих умовах персоналу МНС України

Професійна діяльність персоналу МНС України відноситься до екстремальних видів діяльності та характеризується підвищеним ризиком для життя і здоров'я працівників.

Існує багато психологічних методів та заходів підготовки до цієї діяльності, а також удосконалення алгоритмів повсякденної роботи працівників МНС. Це і навчання за звичайної схемою, це і використання апробованих методик під час підготовки до професійної діяльності, це, нажаль, і не зовсім оптимальний алгоритм цього навчання без урахування особистісних особливостей.

Як доводить досить великий досвід підготовки фахівців екстремального виду діяльності, найбільш ефективнішим, але не найбільш простим з цих методів є тренінг. Психотренінгові технології виступають необхідним фактором розвитку професійно-важливих якостей і корекції особистої сфери працівника екстремального виду діяльності і, зокрема, працівника Міністерства з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків чорнобильської катастрофи.

Участь персоналу МНС України у психологічних тренінгах дозволяє:

- випробувати цілу гамму професійних переживань, порівняних з переживаннями під час службової діяльності;